

Informal Sector Service Centre (INSEC)

www.inseconline.org

For Human Rights and Social Justice

नेपाल महाभूकम्प २०७२ अपडेट : १२औं दिन

मिति : ०७२ वैशाख २३

अन्तिम अपडेट : २२०० बजे

मानवीय क्षति (स्रोत : गृह मन्त्रालय)

मृतक : ७,६७५

घाइते : १६,३९०

भूकम्पबाट शैक्षिक क्षेत्रमा असर

१२ वैशाखमा गएको विनाशकारी भूकम्पका कारण समयमै समुचित व्यवस्थापन गर्न नसकिएकाले विद्यालय तहका शैक्षिक कार्यक्रममा अत्यन्त नकारात्मक असर पर्ने देखिएको छ। भूकम्पबाट कैयन विद्यालय भवन पूर्णतः क्षतिग्रस्त भएका छन् भने कैयन आंशिकरूपमा क्षतिग्रस्त भएका कारण तत्कालै उपयोग हुन सक्ने अवस्थामा छैनन्।

भूकम्पबाट अति प्रभावित जिल्लाबाहेक अन्य २३ जिल्लाका विद्यालय भवनमा क्षति पुगेको बाट के स्पष्ट हुन्छ भने बालबालिका पढ्न जाने विद्यालयको सुरक्षाप्रति कसैको ध्यान गएको रहेनछ। संयोगवश: शनिवार विदाको दिन भएकोले विद्यालयमा धेरै मानवीय क्षति भएन। शिक्षा विभागका अनुसार ३६ जिल्लाका ५७५ विद्यालयमा पूर्ण र ९६९ विद्यालयमा आंशिक क्षति पुगेको छ। यो प्रारम्भिक सूचना हो। इन्सेकमा जिल्लाहरूबाट प्राप्त सूचनाहरूको आधारमा हेर्ने हो भने यो सङ्ख्या निश्चितरूपमा बढ्ने छ।

वैशाख मसान्तसम्म विद्यालयहरू बन्द गरिएका छन्। सुरक्षित विद्यालय भवनहरू भूकम्पपीडितका आश्रयस्थलमा परिवर्तन भएका छन्। ओत लाग्ने अन्य माध्यम उपलब्ध नहुन्जेलसम्म थातवासको रूपमा उपयोग भएका विद्यालयमा पठनपाठन सञ्चालन गर्न सम्भव देखिंदैन। तसर्थ शैक्षिक कार्यक्रम आरम्भ गर्नु अगावै भूकम्पपीडितलाई आवश्यक बसोवासको व्यवस्था मिलाइ सक्नुपर्नेछ भने भत्किएका विद्यालयहरूलाई यथासम्भव अन्य विद्यालयमा गाभेर भए पनि अध्ययन अध्यापन आरम्भ गरिनु जरूरी छ। सङ्कटकालीन अवस्थामा निष्कृत बालबालिकाहरूमा अराजकता बढ्ने, आपराधिक कृत्याकलापमा रोमाञ्चका लागि संलग्न हुन सक्ने खतराप्रति समयमै सचेत हुनु जरूरी छ।

उल्लेख्य:

- भूकम्पबाट अति प्रभावित १४ जिल्लाका १ सय ४९ ओटा स्वास्थ्य उपचार सेवा भवनहरू पूर्ण रूपमा क्षतिग्रस्त भएको छ।
- भूकम्पका कारण ओखलढुङ्गाका १ सय ७० विद्यालयमा क्षति पुगेको छ। जिल्ला दैवी प्रकोप उद्धार समितिको तथ्याङ्कअनुसार ६० विद्यालयका भवन पूर्ण रूपमा क्षति पुगेको छ भने १ सय १० सञ्चालन गर्न नसकिने अवस्थामा पुगेका छन्।
- भूकम्प गएको ११ दिन बितिसक्दा पनि भोजपुर जिल्लाको दोभाने, खाटाम्मा, चौकीडाँडा, कुलुङ, नेपालेडाँडा र कुदाककाउले गाविसका पीडितले अबै राहत पाएका छैनन्।

Informal Sector Service Centre(INSEC)

Syuchatar-4, Kathmandu, Nepal

Email: inseconline@insec.org.np

Phone : 977-1-4278770/ 4280591

Fax : 977-1-4270551

www.facebook.com/inseconline; www.twitter.com/inseconline

Informal Sector Service Centre (INSEC)

www.inseconline.org

For Human Rights and Social Justice

- भूकम्पबाट कास्की जिल्लाका ६२ ओटा सामुदायिक विद्यालयमा १ करोड बढीको क्षति भएको जिल्ला शिक्षा कार्यालयले जनाएको छ ।
- भूकम्पले पाल्पाका ५० भन्दा बढी विद्यालयमा क्षति पुऱ्याएको छ ।
- महाभूकम्पले अति प्रभावित धादिङ जिल्लाको प्रधानमन्त्री सुशील कोइराला, नेकपा एमालेका अध्यक्ष केपी शर्मा ओली र एनेकपा माओवादी अध्यक्ष पुष्पकमल दाहालले धादिङका क्षतिग्रस्त गाउँको निरीक्षण गरेका छन् । उनीहरूले उत्तरी धादिङको लापा, तिप्लिङ, सेर्तुङ, भर्लाङ धुवाकोट, सत्यदेवी, दाखालगायतका गाविसहरूको हेलिकप्टरबाट निरीक्षण गरेका छन् । यसक्षेत्रका करिब ९५ प्रतिशत घरहरू ध्वस्त भएका छन् भने बाँकी घरसमेत बस्न नहुने अवस्थामा रहेका छन् ।
- भूकम्पमा परी त्रिवि शिक्षण अस्पताल, काठमाडौंमा उपचारार्थ २० जना घाइते बेवारिसे अवस्थामा रहेको त्रिवि शिक्षण अस्पतालका निर्देशक प्रा.डा. दीपक महारा जानकारी दिएका छन् । बेवारिसे सबै घाइतेहरूको उपचार अन्तिम अवस्थामा पुगेकाले डिस्चार्ज गनुपर्ने बेला भएको तर ती मानिसहरूको हालसम्म आफन्त फेला नपरेका कारण घर फर्काउन समस्या परेको निर्देशक महाराको भनाइ छ ।
- भूकम्पबाट मकवानपुरका ११ वटा सरकारी स्कुल क्षतिग्रस्त भएका छन् । भूकम्पबाट ५ जना विद्यार्थीको मृत्यु भएको छ ।
- जुम्ला सदरमुकाम खलङ्गा बजारदेखि पैदल हिँडेर एक दिनमा पुग्न सकिने मालिकाबोता गाविसमा रहेको नेपाल माध्यमिक विद्यालयका करिब ४ सय ५० जना विद्यार्थीले नगदेवाली सिमी बेचेर राहत संकलन गरी जिल्ला देवी प्रकोप उद्धार तथा राहत समितिको खातामा वैशाख २३ गते ४५ हजार रूपियाँ जम्मा गरेका छन् ।
- इन्सेक क्षेत्रीय कार्यालय, धनगढीमा कार्यरत कर्मचारी र लोकतन्त्र र शान्तिका लागि नागरिक समाज, कैलालीले भूकम्प पीडितका लागि टेन्टलगायतका सामग्री खरिदका लागि २० हजार नगद रकम प्रदान गरेका छन् ।

पूर्ण विवरणका लागि : <http://www.inseconline.org/>

Informal Sector Service Centre(INSEC)

Syuchatar-4, Kathmandu, Nepal

Email: inseconline@insec.org.np

Phone : 977-1-4278770/ 4280591

Fax : 977-1-4270551

www.facebook.com/inseconline; www.twitter.com/inseconline